

МІКРОГРАФІЯ

Нові горизонти
співпраці
науковців
і еменесників

Між Національним університетом цивільного захисту України (НУЦЗУ) та Науково-дослідним, проектно-конструкторським та технологічним інститутом мікрографії (НДІ мікрографії) державної системи страхового фонду документації (СФД) підписано Угоду про науково-технічне співробітництво.

Підписання зазначеної угоди стало логічним продовженням розвитку давніших ділових стосунків між НУЦЗУ та НДІ мікрографії і відкриває між ними нові горизонти співпраці.

Ще з 2004 року у складі НДІ мікрографії спільним наказом на той час Академії цивільного захисту України та Державного департаменту СФД було створено філію кафедри управління та економіки. Академію цивільного захисту України було визначено провідним навчальним закладом із впровадження дисципліни "Страховий фонд документації" у системі вищих навчальних закладів МНС.

Така увага до формування страхового фонду документації зумовлена не тільки тим, що створення та функціонування СФД є одним з основних завдань МНС, але й збільшенням ролі страхового комплексу документації, необхідної для проведення будівельних (відбудовчих, аварійно-рятувальних та аварійно-відновлювальних) робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій на випадок втрати або псування оригіналу документації.

Іншою підставою зближення інтересів НУЦЗУ та НДІ мікрографії було те, що для створення ефективної системи прийняття рішень щодо запобігання надзвичайним ситуаціям і планування заходів з їх ліквідації в Україні створено Урядову інформаційно-аналітичну систему з питань надзвичайних ситуацій, складовою частиною якої є Інформаційна підсистема моніторингу стану потенційно небезпечних об'єктів (ІПМС ПНО). ІПМС ПНО призначена для оперативного отримання даних про поточний стан потенційно небезпечних об'єктів (ПНО) та актуалізації інформації про них, що міститься в Державному реєстрі ПНО.

Згідно з чинним законодавством Державному департаменту СФД доручено вести Державний реєстр ПНО. На фахівців територіальних органів державного нагляду у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки покладено контроль за проведенням ідентифікації та паспортизації ПНО. Зібрана ними інформація щодо стану закріплених ПНО, щоквартально надсилається до НДІ мікрографії для подальшого оброблення і внесення до Державного реєстру ПНО.

Враховуючи важливість та значний обсяг робіт, що припадає на працівників служби цивільного захисту щодо реалізації цих завдань, виникла потреба в їх

спеціальній підготовці. Найкраще це робити під час навчання або підвищення кваліфікації у вищих навчальних закладах МНС.

Таким чином реалії життя змусили керівництво НУЦЗУ та Державного департаменту СФД розпочати освітню співпрацю в інтересах підготовки майбутніх рятувальників, основою якої стало створення в НДІ мікрографії філії кафедри управління та економіки (на сьогодні – філія кафедри управління та організації діяльності у сфері цивільного захисту).

У стислі терміни було вирішено ряд організаційних питань:

- розроблено положення про філію кафедри та функціональні обов'язки її співробітників;

- проведено розрахунки з норм часу у філії кафедри для планування й обліку навчальної, методичної та наукової роботи на навчальний рік;

- у НДІ мікрографії призначено відповідального за організацію та здійснення методичного керівництва філією кафедри;

- для організації навчального процесу у філії кафедри закріплено теми за відділами інституту, відповідно до їх спеціалізації;

- для філії кафедри виділено приміщення та організовані заходи щодо забезпечення її оргтехнікою.

Разом з першим проректором з навчальної та методичної роботи навчального закладу та керівництвом кафедри було розпочато копітку роботу зі створення навчально-методичного забезпечення філії кафедри.

На початку 2006–2007 навчального року, враховуючи особливості дисципліни, за допомогою НДІ мікрографії та філії кафедри поповнено бібліотеку університету нормативною літературою та методичними посібниками з дисципліни "Страховий фонд документації".

У 2007 році, за участю співробітників Державного департаменту СФД, видано навчальний посібник "Формування, ведення та використання страхового фонду документації", який схвалений до використання у вищих навчальних закладах МНС України.

З уведенням дисципліни "Страховий фонд документації" був запропонований експеримент, згідно з яким курсанти та студенти НУЦЗУ, закріплені за кафедрою, під час виконання дипломних проектів стосовно ПНО висвітлювали у них питання формування, ведення та використання СФД. З метою поліпшення цієї роботи 6 лютого 2007 року рішенням кафедри було затверджено Методичні рекомендації до виконання у дипломних проектах розділу "Страховий фонд документації".

Під керівництвом Державного департаменту СФД, НДІ мікрографії з Університетом провели комплекс заходів щодо організації та проведення виробничої практики та дипломного проектування слухачами університету. З метою ознайомлення з порядком роботи та організацією управління, для збору матеріалів та підготовки і захисту дипломного проекту, філією кафедри було організовано відвідування студентами-дипломниками підприємства ТЕЦ-5 та ЗАТ "Харківський жиркомбінат", що дало змогу суттєво наблизити запропоновані проектні рішення до реальних ПНО.

Результатом цієї роботи став успішний захист дипломних проектів за темами:

"Комплексний аналіз стану системи життєзабезпечення ТЕЦ-5 та організація управління створенням її страхового фонду";

"Аналіз стану техногенної безпеки ЗАТ "ХЖК" та створення страхового фонду документації для проведення аварійно-рятувальних та відновлювальних робіт".

Для поглиблення рівня підготовки майбутніх рятувальників, за пропозицією

філії кафедри, частина курсантів, студентів та слухачів, що виконує дипломні проекти стосовно ПНО, висвітлення питань СФД здійснює під керівництвом співробітників НДІ мікрографії, призначених наказом директора інституту. Впродовж 2005–2009 років співробітники НДІ мікрографії були консультантами з питань СФД у дипломних проектах 14 кур-

Володимир Приходько

сантів та студентів НУЦЗУ.

Дисципліна "Страховий фонд документації" – одна з провідних у роботі кафедри. У 2008–2009 навчальному році філією кафедри дисципліну "Страховий фонд документації" внесено до програми підготовки фахівців (курсантів, слухачів заочної форми навчання, студентів, слу-

На фахівців територіальних органів державного нагляду у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки покладено контроль за проведенням ідентифікації та паспортизації ПНО. Зібрана ними інформація про стан ПНО, щоквартально надсилається до НДІ мікрографії для подальшого оброблення і внесення до Державного реєстру ПНО

хачів-іноземців) освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст" та "магістр" за напрямками "Пожежна безпека", "Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи", а також курсів підвищення кваліфікації працівників МНС.

Разом з вирішенням організаційних питань та удосконаленням методичної роботи в НДІ мікрографії проведено роботу зі створення навчально-матеріального забезпечення занять, а саме: підготовлені навчальні місця для проведення практичних занять майбутніх рятувальників за такими те-

мами: "Паспортизація ПНО", "Державний реєстр ПНО", "Розробка та впровадження нормативних документів (стандартизація)". Було розроблено методичне забезпечення для проведення цих видів занять, головна мета яких – обов'язкове набуття практичних навичок з виконання основних операцій за темою занять.

Практичне заняття "Паспортизація ПНО" починається з вивчення Класифікатора ПНО, форм паспортів та розділів, з яких вони складаються, після чого кожний слухач повинен практично відпрацювати порядок заповнення паспорта на реально існуючий ПНО.

Взагалі, у 2009–2010 навчальному році в НДІ мікрографії було проведено практичні заняття 8 груп курсантів та студентів НУЦЗУ, які відвідало понад 180 курсантів та студентів університету.

Зрозуміло, що, як і в будь-якій великій справі, існують певні труднощі, що заважають якісному проведенню процесу. Існують гострі проблемні питання і в організації навчального процесу з курсантами та слухачами на базі НДІ мікрографії. Але головне, в цій ситуації, бачити ці вузькі місця та поступово і наполегливо проводити системну роботу щодо їх вирішення. Так, актуальним для науковців інституту, яких залучено до проведення занять, є підвищення власного методичного рівня, оскільки освітньо-викладацький аспект у роботі більшості науковців дотепер не зустрічався. В інституті опрацьовується питання забезпечення занять необхідними технічними та наочними засобами навчання, створення комп'ютерних навчальних програм, використання методів інтерактивного та дистанційного навчання.

З особливою надією працівники інституту очікують остаточне вирішення питання перебазування інституту на нові, більш придатні площі, де сумісно з Північно-східним РЦ СФД можна буде збагатити практичне заняття ще і реальною виробничою складовою створення СФД держави.

Володимир ПРИХОДЬКО,
директор інституту, к. т. н.,
доцент

На фото: Начальник відділу досліджень, розробки нових інформаційних технологій, комп'ютерних систем та ведення державних реєстрів С. В. Ільїн проводить практичне заняття з курсантами НУЦЗУ за темою "Ведення Державного реєстру потенційно небезпечних об'єктів"